

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Kujawa

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – Haliny Pągowskiej

po rozpoznaniu w dniu 16 marca roku na rozprawie

sprawy **M. H.**

oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 279§1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 17 lipca 2014 roku, sygn. akt VI K 576/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 627 § 1 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem I instancji, w tym wymierza mu opłatę w wysokości 300 zł;
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od uiszczenia opłaty za drugą instancję.

Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Oskarżony M. H. stanął pod zarzutem występku z art.279§1kk w zw. z art.64§2kk. Prokurator dołączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym: kary 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz obciążenie kosztami postępowania i opłatą sądową (k. 72).

Na posiedzeniu przed Sądem nie doszło do modyfikacji wniosku(k.149).

Wyrokiem wydanym w dniu 17 lipca 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt VI K 576/14 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonego **M. H.** za winnego tego, że w dniu 17 kwietnia 2014 roku w P. przy ulicy (...) na terenie (...) Zakładów (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. P., Ł. K. i A. A. usunął zabezpieczenie okna wykonanego z płyty i dokonał włamania do budynku (...), a następnie dokonał kradzieży trzech sztuk grzejników panelowych, fragmentu blach oraz fragmentu pieca, co spowodowało straty w wysokości łącznej 1.050 zł na szkodę (...) Zakładów (...), przy czym dokonał tego będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. po odbyciu co najmniej roku kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu części kary za przestępstwo rozboju, to jest o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto, na podstawie 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych Sąd zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu kosztów sądowych i nie wymierzył opłaty.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej M. H. wywiódł prokurator zarzucając wyrokowi Sądu Rejonowego obrazę przepisów postępowania tj. art. 335 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia polegającą na zwolnieniu M. H. od kosztów postępowania pomimo, iż obciążenie kosztami sądowymi objęte było wnioskiem o skazanie bez rozprawy w trybie art. 335 k.p.k.

Podnosząc powyższy zarzut oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu M. H. kosztów postępowania i opłaty.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja Prokuratora okazała się jak najbardziej zasadna i celowa, a Sąd Okręgowy, z uwagi na podniesione przez apelującego uchybienia proceduralne, zmuszony był do zmiany zaskarżonego wyroku.

Jakkolwiek na wstępie należy się zgodzić z Sądem I instancji, iż zgromadzony w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy wystarcza zarówno do przypisania oskarżonemu winy jak i sprawstwa zarzucanych mu zachowań, to jednak Sąd Odwoławczy uznał, iż zarzuty wskazane w apelacji okazały się w pełni uzasadnione i musiały doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku.

Lektura niniejszych akt, a w szczególności zawartego przez Prokuratora w akcie oskarżenia wniosku o zaniechanie przeprowadzania rozprawy i wydanie wyroku skazującego, jednoznacznie pokazuje, iż rzeczywiście Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok na posiedzeniu nie uwzględnił wniosku Prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. i orzekł odmiennie.

Sąd Rejonowy w motywach zaskarżonego wyroku wskazał, iż przyjął, że oskarżony nie był w stanie ponieść kosztów procesu. W konsekwencji więc Sąd Rejonowy – mimo, że formalnie uwzględnił wniosek Prokuratora o wydanie wyroku skazującego – w tym zakresie tj. rozstrzygnięcia o kosztach postępowania orzekł odmiennie, niż wnioskował oskarżyciel, a zatem de facto jednak w tej części, Sąd I instancji wniosku Prokuratora nie uwzględnił.

Należy zaś podkreślić, iż instytucje prawne przewidziane w art. 335 k.p.k. i w art. 387 k.p.k. są określane w judykaturze i doktrynie jako tzw. „dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej”, przy czym w pierwszym przypadku chodzi o skazanie oskarżonego na wniosek Prokuratora bez przeprowadzenia rozprawy, zaś w drugim – na wniosek oskarżonego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Oba te uregulowania, chociaż pod pewnymi względami różnią się, to jednak w każdym przypadku przewidują, że wniosek o skazanie jest dla danego sądu wiążący, jeżeli go podzieli i zdecyduje o skazaniu oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy (art. 335 § 1 k.p.k.) lub bez przeprowadzania postępowania dowodowego (art. 387 § 1 k.p.k.)

Oczywistym jest, że Sąd nie jest związany porozumieniem stron warunkującym wniosek prokuratora, co zresztą wskazał prokurator w uzasadnieniu skargi, może go bowiem uwzględnić ale wcale nie musi; pozostaje to całkowicie w kompetencji sądu orzekającego. Nieuwzględnienie wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy (lub postępowania dowodowego) rodzi jednak określone implikacje. Wówczas bowiem Sąd orzekający musi wydać postanowienie o skierowaniu sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych. Takie stanowisko zajął zresztą także Sąd Najwyższy, który w pełni akceptowanym przez Sąd Okręgowy wyroku z dnia 3 sierpnia 2000 r. w sprawie o sygn. WKN 16/00 (OSNKW z 2000 r., z. 11-12, poz. 101) stwierdził jednoznacznie, iż „sąd jest związany treścią wniosku prokuratora złożonego w trybie określonym w art. 335 § 1 k.p.k. w tym sensie, że potrzeba dokonania jakiegokolwiek zmiany jego treści musi powodować rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych (art. 343 § 5 k.p.k.)” (podobne stanowisko Sąd Najwyższy wyraził także w uzasadnieniach wyroków z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie o sygn. V KK 78/03 – LEX nr 80703 i z dnia 21 marca 2003 r. w sprawie o sygn. II KK 36/03 – LEX nr 78407)

Odnosząc to do realiów niniejszej sprawy stwierdzić więc należy, iż błąd Sądu I instancji w niniejszej sprawie polegał na tym, że chociaż zaakceptował wniosek prokuratora, gdyż zdecydował o rozpoznaniu sprawy bez przeprowadzania rozprawy, to jednak na posiedzeniu orzekł odmiennie, co do kwestii obciążenia oskarżonego kosztami. Sąd zatem w sposób ewidentny naruszył ową swoistą „ugodę” zawartą pomiędzy Prokuratorem a oskarżonym, która określała warunki dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej, a przez to dopuścił się rażącego naruszenia prawa, stanowiącego skuteczną podstawę apelacji.

Podkreślić należy, iż Sąd I instancji rozpoznając sprawę na posiedzeniu nie mógł zmienić porozumienia nie tylko na niekorzyść oskarżonego, ale również i na jego korzyść i to nawet, gdyby owo porozumienie było niezgodne z obowiązującym prawem. Ewentualna zmiana mogłaby natomiast mieć miejsce na rozprawie (por. cytowane orzeczenia Sądu Najwyższego), a w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy tego nie uczynił.

Reasumując zatem powyższe Sąd Okręgowy pragnie wskazać, iż podniesiony przez apelującego zarzut obrazy przepisów prawa procesowego mającej wpływ na treść wyroku okazał się w pełni zasadny.

Uwzględniając zatem co do zasady apelację Prokuratora zarzucającą obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia poprzez zmianę zasady obciążenia oskarżonego kosztami postępowania, w stosunku do uzgodnionej przez oskarżonego z oskarżycielem publicznym w trybie art. 335 § 1 k.p.k. i mimo to rozpoznanie sprawy na posiedzeniu – Sąd Okręgowy w Poznaniu zmuszony był zmienić wyrok w zaskarżonej części tj., co do rozstrzygnięcia o kosztach.

Warto nadmienić, że na podstawie ustawy z 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw z dniem 9 listopada 2013 roku uzgodnienie w trybie art. 335 k.p.k. może obejmować również koszty postępowania. Co do zasady kwestia kosztów procesu należy do fakultatywnych uzgodnień między stronami postępowania, zatem w przypadku, gdy wniosek nie zawiera propozycji dotyczącej rozstrzygnięcia tej kwestii, Sąd orzeka na zasadach ogólnych. Jednakże, gdy przedmiotem wniosku w trybie art. 335 k.p.k. stały się także koszty sądowe Sąd winien orzec zgodnie z treścią wniosku, ewentualnie, za zgodą stron dokonać stosownych modyfikacji lub w przypadku braku zgody zainteresowanych skierować sprawę na rozprawę.

Istotnym dla sprawy jest fakt, iż oskarżony jest osobą w sile wieku, zdrową, która nie posiada żadnych osób na swoim utrzymaniu (k. 53). Należy stwierdzić, że oskarżony posiada możliwości zarobkowe, które pozwolą na zadośćuczynienie nałożonemu na niego obowiązkowi.

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem I instancji, w tym wymierzył mu opłatę w wysokości 300 zł na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U nr 49 poz. 223 z późniejszymi zmianami).

W pozostałym zakresie Sąd Odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W części rozstrzygającej o kosztach w II instancji, Sąd Odwoławczy zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od uiszczenia opłaty za drugą instancję, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U nr 49 poz. 223 z późniejszymi zmianami) uznając, iż względy słuszności przemawiają za powyższym, skoro oskarżony nie kwestionował uzgodnienia, ani nie domagał się zwolnienia od ponoszenia kosztów, a jedynie wolą Sądu nie doszło do rozstrzygnięcia w pełni zgodnego z wnioskiem.

Justyna Andrzejczak